

Downloaded via the EU tax law app / web

EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda)

5. juuli 2012(*)

Kuues käibemaksudirektiiv – Artikli 5 lõike 3 punkt c ja artikli 13 B osa punkti d alapunkt 5 – Äriühingu aktsiate ülemineku vahendamine – Tehing, mis hõlmab ka äriühingule kuuluva kinnisasja omandiõiguse üleminekut – Maksuvabastus

Kohtuasjas C-259/11,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Hoge Raad der Nederlandeni (Madalmaad) 22. aprilli 2011. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 26. mail 2011, menetluses

DTZ Zadelhoff vof

versus

Staatssecretaris van Financiën,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja esimees U. Lõhmus, kohtunikud A. Rosas (ettekandja) ja C. G. Fernlund,

kohtujurist: N. Jääskinen,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- DTZ Zadelhoff vof, esindaja: *belastingadviseur* B. van Zadelhoff,
- Madalmaade valitsus, esindajad: C. Wissels ja C. Schillemans,
- Euroopa Komisjon, esindajad: C. Soulay ja W. Roels,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23; edaspidi „kuues direktiiv“) artikli 5 lõike 3 punkti c ja artikli 13 B osa punkti d alapunkti 5.

2 Taotlus on esitatud DTZ Zadelhoff vof (edaspidi „DTZ Zadelhoff“) ja Staatssecretaris van

Financiëni (rahanduse riigisekretär) vahelises kohtuvaidluses selle üle, kuidas liigitada käibemaksuvabastuse kohaldamise kontekstis äriühingu aktsiate üleminekut, mis hõlmab ka äriühingule kuuluva kinnisasja omandiõiguse üleminekut.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Kuuenda direktiivi artikli 2 punktis 1 on sätestatud:

„Käibemaksuga maksustatakse:

1. kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb”.

4 Kuuenda direktiivi artikli 5 lõiked 1 ja 3 sätestavad:

„1. „Kaubatarne” on materiaalse vara omanikuna käsutamise õiguse üleminek.

[...]

3. Liikmesriigid võivad materiaalse varana käsitada järgmist:

[...]

c) osad või aktsiad, mis annavad nende omanikule kinnisasja või selle osa omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*.”

5 Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa „Muu maksuvabastus” sätestab:

„Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

[...]

d) järgmised tehingud:

[...]

5. tehingud, sh vahendamine, v.a haldamise ja hoidmisega seotud, mis on seotud aktsiate ja osadega, osalusega äriühingutes ja ühendustes, võlakirjadega ning teiste väärtpaberitega, v.a:

[...]

– direktiivi artikli 5 lõikes 3 osutatud õigused või väärtpaberid;

[...]”.

6 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei kasutanud Madalmaade Kuningriik liikmesriikidele kuuenda direktiivi artikli 5 lõike 3 punktis c antud võimalust.

Madalmaade õigus

7 28. juuni 1968. aasta Wet op de omzetbelasting'u (*Staatsblad* 1968, nr 329) (28. juuni 1968.

aasta käibemaksuseadus) artikkel 11 sätestab:

„1. Määrusega kindlaksmääratavatel tingimustel on maksust vabastatud:

[...]

i) järgmiste kaupade tarne ja teenuste osutamine:

[...]

2° tehingud, sh vahendamine, v.a haldamise ja hoidmisega seotud, mis on seotud väärtpaberite või muude aktsiainstrumentidega, välja arvatud dokumendid, mis tõendavad omandiõigust kaubale”.

[...]”.

Põhikohtuasja vaidluse aluseks olevad asjaolud ja eelotsuse küsimused

8 Rootsisis asuval äriühingul Fabege AB (edaspidi „Fabege”) oli põhikohtuasjas asjaomasel ajal 100-protsendiline kaudne osalus äriühingus World Fashion Centre Amsterdam BV, kes omakorda oli Amsterdamis (Madalmaad) asuvasse hoonetekompleksi „World Fashion Centre” (edaspidi „WFC”) kuuluvate I ja II torni omanik ja haldaja. Fabegele kuulus kaudselt ka 100% WFC IV torni omanikuks ja haldajaks oleva äriühingu Fabege WF BV aktsiatest.

9 Äriühingule Stienstra BV Bedrijfshuisvesting (edaspidi „Stienstra”), mis asub ‘s-Hertogenboschis (Madalmaad), kuulusid kaudselt samas linnas asuva Soetelieve bürookompleksi omanikuks ja haldajaks oleva äriühingu De Herven III BV (edaspidi „De Herven”) kõik aktsiad.

10 Äriühing DTZ Zadelhoff tegeleb kinnisvara valdkonnas maaklerlus- ja nõustamistegevusega.

11 Fabege tegi 1999. aastal DTZ Zadelhoffile ülesandeks leida tasu eest WFC-le ostja. Fabege eesmärk oli võõrandada nimetatud kompleks, müües aktsiad nendele äriühingutele, kellele WFC kaudselt kuulus. Nõutud müügihind sõltus peaaesjalikult WFC kui kinnisasja müügiväärtusest. Oma ülesande käigus leidis DTZ Zadelhoff ostja, kellele aktsiad müüdi ja anti üle ajavahemikus 5. oktoobrist 1999 kuni 24. jaanuarini 2000.

12 Stienstra tegi 2000. aasta vältel DTZ Zadelhoffile ülesandeks leida tasu eest Soetelieve bürookompleksile ostja. Sealjuures jäi esialgu lahtiseks, kas üle antakse nimetatud kompleksi omandiõigus või De Herveni aktsiate omandiõigus. Lõpuks viis DTZ Zadelhoffi vahendustegevus selleni, et leidis ostja, kellele aktsiad müüdi ja üle anti.

13 Fabegele ja Stienstrale osutatud teenuste eest, mis seisnesid nimetatud kinnisasjadele ostja leidmises, DTZ Zadelhoff esitatud arvetele käibemaksu ei märkinud ja seda ei maksnud. Ta lähtus sellest, et teenused on kas 28. juuni 1968. aasta käibemaksuseaduse artikli 11 lõike 1 punkti i alapunkti 2 alusel käibemaksust vabastatud või siis ei ole need Madalmaades maksustatavad, kuna neid ei käsitata Madalmaades osutatud teenustena, juhul kui teenuse tellija asukoht ei asu selles liikmesriigis.

14 Inspecteur van de Belastingdienst (edaspidi „Inspecteur”) leidis, et antud juhul maksuvabastust kohaldada ei saa ja nimetatud teenuseid tuleb pidada Madalmaades osutatud teenusteks, mistõttu väljastas ta DTZ Zadelhoffile ajavahemiku 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2000 eest käibemaksu ümberarvutamise teate. Pärast seda, kui asjaomane äriühing oli esitanud vaide, vähendas Inspecteur oma otsusega ümberarvutamise tulemusel tasumisele kuuluvat summat.

15 DTZ Zadelhoff esitas Inspecteuri viimati nimetatud otsuse peale kaebuse Rechtbank te Haarlemile (Haarlemi esimese astme kohus), mis jättis selle põhjendamata. Nimetatud äriühing pöördus apellatsioonkaebusega Gerechtshof te Amsterdami (Amsterdami teise astme kohus) poole, mis omakorda jättis esimese astme kohtu otsuse muutmata. Seejärel esitas DTZ Zadelhoff kassatsioonkaebuse Hoge Raad der Nederlandenile.

16 Hoge Raad der Nederlanden leidis, et Gerechtshof te Amsterdam on nõuetekohaselt teinud kindlaks koha, kus tuleb teenused lugeda osutatuks. Küll aga on eelotsusetaotluse esitanud kohtul kahtlusi selles osas, kuidas liigitada käibemaksuvabastuse kohaldamise kontekstis äriühingu aktsiate üleminekut, mis hõlmab ka äriühingule kuuluvate kinnisasjade omandiõiguse üleminekut.

17 Neil asjaoludel otsustas Hoge Raad der Nederlanden menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas kuuenda direktiivi artikli [13 B osa punkti d alapunkti 5] tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaldamisalasse kuuluvad ka sellised tehingud, mida osutas maksukohustuslane ja mis peamiselt puudutasid asjaomastele äriühingutele kuuluvaid kinnisasju ja nende (kaudset) üleminekut, ainuüksi seetõttu, et nende tehingute eesmärk ja tulemus oli äriühingu aktsiate võõrandamine?

2. Kas kuuenda direktiivi artikli [13 B osa punkti d alapunkti 5] teises taandes sätestatud maksuvabastuse erand kehtib ka siis, kui liikmesriik ei ole kasutanud selle direktiivi artikli [5 lõike 3 punktis c] antud võimalust käsitada materiaalse varana osasid või aktsiaid, mis annavad nende omanikule kinnisasja omandi- või valdusõiguse *de jure*?

3. Kui vastus eelnenud küsimusele on jaatav: kas eelnimetatud osade ja aktsiate all mõistetakse ka selliste äriühingute aktsiaid, kes omavad otseselt või kaudselt (tütarettevõtjate (alletevõtjate) kaudu) kinnisasju, sõltumata sellest, kas nad neid sellistena majandavad või kasutavad teistsuguse majandustegevuse raames?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene ja teine küsimus

18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma esimese ja teise küsimusega, mida tuleb uurida koos, sisuliselt selgitust selle kohta, kas esiteks tuleb kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 5 tõlgendada nii, et selles sätestatud käibemaksuvabastuse kohaldamisalasse kuuluvad sellised tehingud, mida DTZ Zadelhoff tegi põhikohtuasja vaidluse esemeks olevate asjaolude raames, mille eesmärk ja tulemus oli asjaomaste äriühingute aktsiate võõrandamine, kuid mis puudutasid peamiselt asjaomastele äriühingutele kuuluvaid kinnisasju ja nende (kaudset) üleminekut, ainuüksi seetõttu, et nende tehingute eesmärk ja tulemus oli äriühingu aktsiate võõrandamine, ja teiseks, kas nimetatud maksuvabastuse erand, mis on sätestatud artikli 5 teises taandes, on kohaldatav ka siis, kui liikmesriik ei kasutanud nimetatud direktiivi artikli 5 lõike 3 punktis c sätestatud võimalust käsitada materiaalse varana osasid või aktsiaid, mis annavad nende omanikule kinnisasja omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*.

19 Esmalt tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt kujutavad kuuenda direktiivi artiklis 13 ette nähtud maksuvabastused endast liidu õiguse autonoomseid mõisteid, mille eesmärk on välistada käibemaksusüsteemi liikmesriigiti erinev kohaldamine (vt eelkõige 25. veebruari 1999. aasta otsus kohtuasjas C-349/96: CPP, EKL 1999, lk I-973, punkt 15, ja 10. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-540/09: Skandinaviska Enskilda Banken, EKL 2011, lk I-1509, punkt 19 ja seal viidatud kohtupraktika).

20 Lisaks nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et maksuvabastuste sätestamiseks kasutatud termineid tuleb tõlgendada kitsalt, arvestades, et need maksuvabastused on erandid üldpõhimõttest, mille kohaselt maksustatakse käibemaksuga iga teenus, mille maksukohustuslane on tasu eest osutanud (20. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-8/01: Taksatorringen, EKL 2003, lk I-13711, punkt 36; 3. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas C-472/03: Arthur Andersen, EKL 2005, lk I-1719, punkt 24, ja 21. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-453/05: Ludwig, EKL 2007, lk I-5083, punkt 21).

21 Igal juhul peab nende terminite tõlgendamine olema kooskõlas kuuenda direktiivi artiklis 13 sätestatud maksuvabastuste eesmärkidega ning pidama kinni neutraalse maksustamise põhimõtte nõuetest, mis on ühtse käibemaksusüsteemi lahutamatu osa. See kitsa tõlgendamise nõue ei tähenda seda, et nimetatud artiklis 13 loetletud maksuvabastusi määratlevaid termineid peaks tõlgendama nii, et nende toime kaob (vt selle kohta 14. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-445/05: Haderer, EKL 2007, lk I-4841, punkt 18, ja 19. novembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-461/08: Don Bosco Onroerend Goed, EKL 2009, lk I-11079, punkt 25).

22 Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 5 ulatuse kohta on Euroopa Kohus leidnud, et aktsiatega ja muude väärtpaberitega tehtavad tehingud on väärtpaberiturutehingud ning et väärtpaberitega kauplemisega kaasnevad toimingud, mis muudavad poolte õiguslikku ja finantsilist olukorda (vt selle kohta 5. juuni 1997. aasta otsus kohtuasjas C-2/95: SDC, EKL 1997, lk I-3017, punktid 72 ja 73, ja 29. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-29/08: SKF, EKL 2009, lk I-10413, punkt 48).

23 Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 5 sätestatud mõiste „tehingud [...] väärtpaberitega” puudutab seega tehinguid, mis võivad luua, muuta või lõpetada poolte väärtpaberitega seotud õigusi ja kohustusi (vt eelkõige 13. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-235/00: CSC Financial Services, EKL 2001, lk I-10237, punkt 33 ja eespool viidatud kohtuotsus SKF, punkt 48).

24 Mis puudutab põhikohtuasja algatamise aluseks olevaid asjaolusid, siis ei ole ei vastustaja, Madalmaade valitsus ega Euroopa Komisjon vaidlustanud tõsiasja, et Fabege ja Stienstra, olles kasutanud DTZ Zadelhoffi teenuseid, müüsid ja andsid üle kaudselt nendele kuulunud aktsiaid.

25 Selles osas ei oma tähtsust asjaolu, et Stienstra jättis märkimata – ajal, mil ta tegi DTZ Zadelhoffile ülesandeks leida Soetelieve bürookompleksile ostja –, kas ostjatele anti üle omandiõigus sellele kompleksile või äriühingu De Herven aktsiatele. Nimelt tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et vastavalt käibemaksusüsteemi eesmärgile tagada õiguskindlus ja lihtsustada käibemaksu kohaldamiseks vajalikke meetmeid tuleb, välja arvatud erandjuhtudel, arvesse võtta asjaomase tehingu objektiivset iseloomu (vt selle kohta 6. aprilli 1995. aasta otsus kohtuasjas C-4/94: BLP Group, EKL 1995, lk I-983, punkt 24, ja eespool viidatud kohtuotsus SKF, punkt 47). Olenemata sellest, millised oli Stienstra võimalikud algsed kavatsused, oli lõppkokkuvõttes tehtud tehing objektiivsest küljest vaadatuna aktsiatega seotud tehing ja järelikult tuleb seda, välja arvatud erandjuhtudel, sellisena arvesse võtta.

26 Teiseks, mis eriti puudutab küsimust, kas kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 5 sätestatud mõiste „vahendamine” hõlmab ka DTZ Zadelhoffi teenuseid, mis on kõne all põhikohtuasjas, tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus on juba otsustanud, et sellest sättest tulenevalt ei ole lauseosa „sh vahendamine” mõtte määratleda antud sättes ette nähtud maksuvabastuse põhisisu, vaid laiendada viimase kohaldamisala vahendustegevusele (eespool viidatud kohtuotsus CSC Financial Services, punkt 38).

27 Seega, ilma et oleks vaja uurida mõiste „vahendamine”, mida on muu hulgas kasutatud kuuenda direktiivi muudes sätetes, eriti artikli 13 B osa punkti d alapunktides 1–4, täpset ulatust, tuleb tõdeda, et punkti 5 kontekstis puudutab see mõiste sellise vahendajaks oleva isiku tegevust, kes ei asu finantstoodet puudutava lepingu ühe poole asemele ja kelle tegevus erineb tüüpilistest lepingulistest teenustest, mida selliste lepingute pooled osutavad. Vahendustegevus on nimelt teenus, mida osutatakse lepingupoolele ja mille eest viimane maksab tasu nagu eraldi osutatava tegevuse eest. See võib muu hulgas seisneda võimaluste pakkumises leping sõlmida, teise poolega ühenduse võtmises ja kliendi nimel ning tema arvel kummagi poole poolt tasumise üksikasjade üle läbirääkimiste pidamises. Vahendustegevuse eesmärk on seega teha kõik võimalik, et mõlemad pooled sõlmiksid lepingu, ilma et vahendajal oleks isiklik huvi lepingu sisu vastu (eespool viidatud kohtuotsus CSC Financial Services, punkt 39).

28 Põhikohtuasjas arutusel olevate DTZ Zadelhoffi maakler- ja nõustamistegevuse – mis seisnes tasu eest ostjate leidmises kinnisvarale, mis seejärel müüdi ja võõrandati aktsiate ülemineku teel – eesmärk oli tagada, et esiteks Fabege ja ostja ning teiseks Stienstra ja ostja sõlmiksid kumbki lepingu, ilma et DTZ Zadelhoffil oleks isiklik huvi selle sisu vastu. Nimetatud tegevus vastab kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 5 tähenduses mõistele „vahendamine”, mis on seotud aktsiatega.

29 Kolmandaks tuleb kontrollida, kas need tegevused kuuluvad kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 5 sätestatud maksuvabastuse erandi kohaldamisalasse, mida on mainitud nimetatud alapunkti 5 teises taandes.

30 Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktist 5 tuleneb, et ilma et see piiraks liidu muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid maksust tehingud, sh vahendamine, v.a haldamise ja hoidmisega seotud, mis on seotud aktsiate ja osadega, osalusega äriühingutes ja ühendustes, võlakirjadega ning teiste väärtpaberitega, välja arvatud selle direktiivi artikli 5 lõikes 3 osutatud õigused või väärtpaberid.

31 Kuuenda direktiivi artikli 5 lõike 3 punkti c kohaselt võivad liikmesriigid käsitada materiaalse varana „osasid või aktsiaid, mis annavad nende omanikule kinnisasja või selle osa omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*”.

32 Liikmesriigid võivad seega käsitada käibemaksuga maksustamisel materiaalse varana

selliseid aktsiaid, nagu põhikohtuasjas arutusel olevad aktsiad, mis annavad nende omanikule kinnisasja või selle osa omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*.

33 Madalmaade Kuningriik sellist võimalust ei kasutanud.

34 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et liikmesriikidel on kuuenda direktiivi artikli 5 lõikega 3 antud valikuõigus, sh kehtestada teatud tingimusi, kui need ei muuda põhjalikult pakutava valiku olemust, kuna ükski kuuenda direktiivi sätte ei piira selles osas millegagi liikmesriikide kaalutusõigust (4. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-326/99: „Goed Wonen”, EKL 2001, lk I-6831, punkt 34).

35 Järelikult, kuna kuuenda direktiivi artikli 5 lõige 3 võimaldab käsitada materiaalse varana kõiki asjaomaseid õigusi, või üksnes ühte või teatavaid õigusi, võimaldab see sätte ka piirata nimetatud käsitust üksnes nende õigustega, mis vastavad asjaomase liikmesriigi vastu võetud konkreetsetele kriteeriumidele (eespool viidatud kohtuotsus „Goed Wonen”, punkt 34).

36 Seevastu oleks kuuenda direktiivi ülesehitusega raskesti ühitatav see, kui nõustuda, et selle direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 5 teises taandes sisalduv viide artikli 5 lõikele 3 puudutab kõiki õiguseid või väärtfabereid, millele on osutatud viimati nimetatud sättes, sõltumata asjaolust, kas liikmesriik kasutas talle selle sättega antud valikuõigust või mitte.

37 Sellist tõlgendust toetavad ka kuuenda direktiivi ettevalmistavad materjalid. Nagu komisjon tõi välja oma kirjalikes märkustes, nägi tema ettepanek kuuenda direktiivi vastuvõtmiseks (KOM(73) 950 lõplik) artikli 5 lõikes 1 ette, et osasid või aktsiaid, mis annavad nende omanikule kinnisasja või selle osa omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*, tuleb alati käsitada kui nendega seotud kinnisasju.

38 Nimetatud ettepanekule lisatud seletuskirjast (punkt 6) nähtub komisjoni seisukoht, mille kohaselt „lõikes 1 märgitud samastamise eesmärk on neutraalse maksustamisega seotud endastmõistetavatel põhjustel maksustada käibemaksuga tehingud, mis on majanduslikult samaväärsed kinnisasja või selle osa võõrandamisega.”

39 Pärast seda, kui komisjon oli esitanud hulga muid ettepanekuid, jäi Euroopa Ühenduste Nõukogu sõnastuse juurde, mis võimaldab liikmesriikidel neid selleks kohustamata käsitada materiaalse varana „osasid või aktsiaid, mis annavad nende omanikule kinnisasja või selle osa omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*”.

40 Siinkohal tuleb meelde tuletada Euroopa Kohtu praktikat, millest tuleneb, et kuigi kuuenda direktiivi artiklis 13 maksuvabastuste sätestamiseks kasutatud mõisteid tuleb tõlgendada kitsalt, pidades silmas, et need maksuvabastused on erandid üldpõhimõttest, mille kohaselt maksustatakse käibemaksuga iga teenus, mille maksukohustuslane on tasu eest osutanud (vt eelkõige 26. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas C-305/01: MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, EKL 2003, lk I-6729, punkt 63, ja 19. aprilli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-455/05: Velvet & Steel Immobilien, EKL 2007, lk I-3225, punkt 14), ei või kitsas tõlgendus siiski piirata maksuvabastust viisil, mis nimetatud sõnastusest ei tulene. Selline lähenemiseviis oleks vastuolus käibemaksusüsteemi eesmärkidega, milleks on eelkõige õiguskindluse tagamine (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus SKF, punktid 46 ja 47).

41 Neutraalse maksustamise põhimõte ei või samuti viia tõlgenduseni, mis läheks vastuollu kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 5 sõnastusega koostoimes selle direktiivi artikli 5 lõikega 3.

42 Seega tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et kuuenda direktiivi artikli 13 B osa

punkti d alapunkti 5 tuleb tõlgendada nii, et selles sätestatud käibemaksuvabastuse kohaldamisalasse kuuluvad sellised tehingud, mis on kõne all põhikohtuasjas, mille eesmärk ja tulemus on asjaomaste äriühingute aktsiate võõrandamine, kuid mis puudutavad peamiselt asjaomastele äriühingutele kuuluvaid kinnisasju ja nende (kaudset) üleminekut. Punkti 5 teises taandes sätestatud maksuvabastuse erandit ei kohaldata juhul, kui liikmesriik on jätnud kasutamata nimetatud direktiivi artikli 5 lõike 3 punktis c ette nähtud võimaluse käsitada materiaalse varana osasid või aktsiaid, mis annavad nende omanikule kinnisasja omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*.

Kolmas küsimus

43 Esimesele ja teisele küsimusele antud vastust arvestades ei ole kolmandale esitatud küsimusele eraldi vaja vastata.

Kohtukulud

44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

Nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas artikli 13 B osa punkti d alapunkti 5 tuleb tõlgendada nii, et selles sätestatud käibemaksuvabastuse kohaldamisalasse kuuluvad sellised tehingud, mis on kõne all põhikohtuasjas, mille eesmärk ja tulemus on asjaomaste äriühingute aktsiate võõrandamine, kuid mis puudutavad peamiselt asjaomastele äriühingutele kuuluvaid kinnisasju ja nende (kaudset) üleminekut. Punkti 5 teises taandes sätestatud maksuvabastuse erandit ei kohaldata juhul, kui liikmesriik on jätnud kasutamata nimetatud direktiivi artikli 5 lõike 3 punktis c ette nähtud võimaluse käsitada materiaalse varana osasid või aktsiaid, mis annavad nende omanikule kinnisasja omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: hollandi.